

Bókbindarin lærði meg klassiskt gittarspæl

— sum at kalla ikki var til longur — sigur Ingolf Olsen, tónlistamaður í samrøðu við Sosialin, nú hann vitjar í Føroyum í konsertferð

Ein tónlistamaður, sum er serkenur í Kingo og Brorson? — Tað er helst álvar-samur, heldur tunglyntur eldri maður, hugsar tú.

— Stórt var bilnsi, tá umboð Sosialsins hitti Ingolf Olsen, tónleika-skald, sangara, dosentur við lærda tónlistaskúlan í Keypmannahavn o.m.a. Hann er 40 ára gamal, og hoyrir til tað ættarliðið, sum i ungum árum í Dan-mark leitaði til India og onnur fremmand lond at finna eina meining í livi-num.

— Jú, eg kundi eins væl verið ein teirra, sum leit-aði til India og goymdi meg burtur í meditatión og øðrum fyrbrigdum, men hvi fara uttanlands, tá veruleikin og ein djúp-ari meining við livinum er at finna í verkum hjá for-fedrum okkara, sigur Ing-golf Olsen.

— Í verkunum hjá gomlu sámlaskaldum okkara fann eg kanska mín uppruna, sum stavar frá Føroyum — uttan tó at eg á nakran hátt eri átrúnaliga heftur.

Ikki umsteður

Við upprunan hugsar In-

golf Olsen um mammu sina, sum er ættað av Leynum. Tað er Kristi-anna Joensen, dóttur Martinus Joensen í Leyn-um.

Kristianna Joensen fór — eins og so nógvar ungar gentur í triatiárunum til Danmarkar at arbeiða. Har hitti hon Axel Olsen og tey giftust og fing- u tveir synir.

Ingolf Olsen sigur, at tað als ikki var rúmd fyri tónleiki í barnaheimi hansara, har hann búði í miðbýnum í Keypmanna-havn. Pápi hansara var arbeiðari, og tey høvdu eitt ríkt familjuliv, sum hann heldur hevur givið honum góða barlast í tí, sum bleiv hansara livs-yrki, at virka sum tón-listamaður og undirvisari á lærda listaskúlanum í Keypmannahavn.

Ingolf Olsen tosar ikki føroyskt, men hann hevur ferðast nógvi í Føroyum á barnadøgum sínum í summarfrítíðini.

Hann eins og onnur børn, dámdi sera væl at syngja, og fekk hann eitt ljóðfæri upp í hendurnar, so lærði hann seg at nýta tað. Hann hevur roynt

violin, trompet, guitar, lut o.o. ljóðfæri.

Gamli bókbindarin

Tá hann var 12 ára gamal, játtaði ein gamal bókbind-ari at geva honum undir- vising í gittarspæli. Hetta var grundarlagið í tí tónlistavirksemi, sum Ing- golf Olsen seinni fekk so stórt gagn av. Tó at hann var gávuríkur innan tón- leik, so vóru móguleikar- nir at fáa yrkislærdóm tó ikki til staðar hjá Ingolf Olsen, og tí fór hann í læru hjá einum orgul- byggjara — fyri at vera so nær tónleikinum sum gjørligt — sum hann sjálvur tekur til!

Tá eitt nýtt tónlista- verk skuldi framferast í 1965, og ein klassiskur gittarspælari skuldi finn- ast, var onkur, sum kom at hugsa um orgulbygg- jara lærlingin í Lyngby. Hann var boðsendur, og úrslitið av hesi framferlu var, at Ingolf Olsen sama árið fekk Jacob Gades heiðurslønina, sum tá var 20.000 krónur.

— Hetta vóru fyri meg so nógvir pengar, at eg als

ikki dugdi at hugsa mær tað, men tað ferdi eisini við sær, at eg var boð- sendur til tónleikaferðir kring landið at luttaka á ymsum økjum innan tón- listaheimin.

— Eg gavst við læruni, tí tónleikurin tók so drúgva tíð, at hóast eg bert hevði eitt ár eftir, so kundi eg ikki halda fram. Í 1966 varð hildin ein tón- listakapping í gittarspæli í Paris. Hesa kappingina luttók eg í, og fekk 2. virðislon.

— Tað lögna í tónleika- yrki minum var, at eg als einki grundarlag hevði, eins og hinir luttakarar- nir, men her kom gamli bókbindarin og læru- meistari mín mær væl við. Hann hevði undirvist meg í klassiskum gittarspæli, sumat kalla ikki var kent millum tónlistafólkið eg kappaðist við í Paris.

Aðrenn

Tommy Steele

— Minst til, at tá eg fekk undirvising í gittarspæli, var Tommy Steel og Elvis Presly ikki komnir á

móta, og tí var lærdómur mín av heilt øðrum upp- runa.

Í 1966 hendi eisini tað, at kendi lærumeistarinn í klassiskum gittarspæli Julian Bream, vitjaði í Keypmannahavn.

— Eg fór til hansara. Spældi fyri honum og spurdi um loyvi at verða næmingur hansara. Hetta játtaði Julian Bream, og eg fór háltv ár til Bret- lands á tónlistaskúla har.

UG í miðal

— Tá eg var givin í læru mini, helt eg at okkurt annað noyddist at vera til at taka, so eg frameftir kundi livbjarga mær, um tónlistin ikki bleiv livi- breyð mitt. Tá fór eg á studentaskið.

Har noyddist tú ikki at hava fastar undirvisingartimar, og tí fekk eg stundir at virka á teimum mongu konsertferðum kring um í heiminum, har boð var eftir mær.

Studentsprógvíð? — Jú, tað fekk eg eisini. Tá eg fekk realprógvíð, hevði eg UG í miðal, og tað var á sín hátt tað sama sum studentsprógvíð, so har var ikki so stórus setn- ingur, at tað ikki kundi greiðast við síðuna av!

Hvar koma so Kingo og Brorson inn í myndina?

— Tað er við tónlistini sum við so mongum øð- rum skapandi arbeiði, at tú noyðist at finna nýggjar leiðir. Higar til hevði eg bert nýtt ljóðfæri gittar og lut í minum fram- ferslum, men bráðdliga kom eg fram á teir gomlu sálmayrkjararnar, sum við mínum ljóðfæri sótu so væl saman.

Hugtikin

av boðskapinum

— Tú kanst siga, at eg bleiv hugtikin av boð- skapinum í hesum gomlu sálum, sum fyri mær var ein náttúrligur formur fyri átrúna — Tað er einki at ivast í, at tað eisini ferdi meg aftur til fø- oyska uppruna mín og barnaárini í Føroyum, tá eg hoyrði Ivar Iversen í Kvívík framføra kingo sálmar.

— Mær hevur altíð dámt væl at syngja, og nú

visti tað seg, at reddin var so mikið góð, at hon kundi nýtast.

Uppliving mín var stór, at fara aftur í tíðina og granska hesi gomlu upp- runaverk. Eitt nú Thomas Kingo var framúrskarandi skald, sum — hóast tíðina hann livdi í, tilfulnar megnaði at geva fólkinum nakað, sum tey kundu trúgva á.

Brorson hevði eisini hesar gávur, at koma út til fólkið, og hóast tú ikki kanst siga, at teir vóru mótsetningar, so var upp- runi teirra ymiskur. Kingo stavaði frá arbeiðarafamil- ju, meðan Brorson var av prestaðtt.

Ingolf Olsen hevur spælt inn plátur við Kingo, Brorson, Weyse, Inge- mann, Carl Nielsen og Th. Laub, umframit nýggjari tónleik — Per Nørgaard og Ib Nørholm o.a. Sein- asta innspeiling hansara er í samband við 500 ára haldið fyri Luther.

Hóast eg ikki grunaði, at slíkur tónleikur og sangur hevði ans í fjøldini, so er veruleikin tann, at hesar plátur ganga sum heitt breyð.

Úrslitið er, at Ingolf Olsen í dag ferðast kring um í Danmark og útlandi- num og hevur um 80-100 framfærsur árliga.

Hann hevur vitjað í Noregi, Íslandi, Bret- landi, Írlandi, Pólandi, Týskalandi, Hollandi, Fraklandi, Sveits og nú eisini í Føroyum.

Fan-fjeld

Innan danska sjónvarpið hevur Ingolf Olsen eisini gjørt nógvar sendingar og til stuttleika nevnr hann at enda, at hann hevur úr at gera, at hann hevur stóra fan-fjeld. Úppá fyri- spurning um tað eru eldri fólk, brosar hann og sigur, — nei, hetta hevur einki við aldur at gera. Fólk hava eins og fyri neyðini at samanbera gerandis- dagin við nekrum upp- runaligum og inniligum, og tað fáa bæði ung og gomul ágóðan av, hóast nógvi hundráð ár eru liðin, síðan sálmaskaldini skap- tu verk sín.

Orð og mynd:
Dagny Joensen

Á sera persónligan og kenslubornan hátt framførir Ingolf Olsen m. a. sálmar og sangir eftir Brorson og Kingo. Ikki lægið, at just hansara útelgging gevur áhoyrarunum eina uppliving. Kanska serliga í nútíðini, tá poppur og annar undirhaldstónleikur hevur fingið innivist í kristnu sálmaamentanini